

Warszawa, 7 stycznia 2020 r.

SNB-3-1/4/2020

Szanowna Pani
Anita GRABOWSKA-WLAŻ

Dyrektor
Departamentu Architektury, Budownictwa i
Geodezji
Ministerstwo Rozwoju
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

W nawiązaniu do otrzymanego w ramach konsultacji publicznych, przy piśmie znak DAB-III.0210.2.2019 - *projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (wersja z dnia 20 grudnia 2019 r.)*, a także przy piśmie znak DAB-III.0210.3.2019 – *projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego*, Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki pragnie ustosunkować się do propozycji zawartych w przedmiotowych projektach, co następuje:

Uwagi ogólne dotyczące proponowanych zmian WT

- obowiązek stosowania urządzeń do automatycznej regulacji temperatury dotyczy zarówno instalacji ogrzewczej, jak i chłodzącej, zgodnie z wymaganiami dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, urządzenia mają zapewnić regulację w poszczególnych pomieszczeniach, a nie strefach budynku – w tym celu muszą być instalowane na każdym odbiorniku ciepła; regulacja temperatury w strefie jest możliwa tylko wówczas, jeśli nie jest ona technicznie możliwa w poszczególnych pomieszczeniach;
- zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, dotyczącymi wdrażania dyrektywy, wymagania krajowe powinny mieć jednoznaczny charakter, tj. należy jasno wskazać, co rozumie się przez określenie „*możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia*”, a nie zostawiać pola dla interpretacji przez inwestora czy projektanta. Należy podkreślić, iż samo wykluczenie nie ma uzasadnienia w odniesieniu do nowych budynków, w których instalacje można zaprojektować tak, aby spełniały wymóg.

Uwagi szczegółowe dotyczące proponowanych zmian WT w ust. 7 i 8 w § 135:

- proponuje się wprowadzenie innego zapisu ust. 7:

7. Grzejniki oraz inne urządzenia odbierające ciepło lub chłód z instalacji ogrzewczej lub chłodzącej, niezależnie od rodzaju źródła ciepła lub chłodu, powinny być zaopatrzone w regulatory dopływu ciepła lub chłodu działające automatycznie, w zależności od zmian temperatury wewnętrznej w pomieszczeniach, w których są zainstalowane.

lub bazując na propozycji zawartej w projekcie rozporządzenia doprowadzenie przynajmniej do zapisu:

7. Instalacje ogrzewcze i chłodzące powinny być zaopatrzone w urządzenia, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach.

Dodatkowe propozycje uzupełniające WT:

- proponuje się dodanie pkt 27 i 28 w § 3 w brzmieniu:

27) systemie technicznym budynku - należy przez to rozumieć urządzenia techniczne do ogrzewania pomieszczeń, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody użytkowej, wbudowanego oświetlenia, systemów automatyki i sterowania w budynku, wytwarzania energii elektrycznej na miejscu lub kombinację takich systemów, w tym systemy wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych, w budynku lub module budynku,

28) systemie automatyki i sterowania w budynku – należy przez to rozumieć system obejmujący wszystkie urządzenia, oprogramowanie oraz usługi inżynieryjne, które ułatwiają efektywne energetycznie, oszczędne i bezpieczne działanie systemów technicznych w budynku poprzez automatyczne sterowanie nimi.

- proponuje się zmianę brzmienia ust. 2 i ust. 2a w § 120:

2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody powinna być dynamicznie równoważona pod względem termicznym, tak, aby umożliwiała uzyskanie w punktach czerpalnych wody o temperaturze nie niższej niż 55°C i nie wyższej niż 60°C przy zapewnieniu najniższego możliwego zużycia energii.

2a. Instalacja wodociągowa ciepłej wody użytkowej powinna umożliwiać przeprowadzenie ciągłej lub okresowej dezynfekcji metodą fizyczną (w tym okresowe stosowanie metody dezynfekcji cieplnej), lub chemiczną bez obniżania trwałości instalacji i zastosowanych w niej wyrobów oraz zapewniając przeprowadzenie tego procesu w sposób automatyczny w najkrótszym możliwym czasie i przy najniższym możliwym zużyciu energii. Do przeprowadzenia dezynfekcji cieplnej niezbędne jest zapewnienie uzyskania w punktach czerpalnych temperatury nie niższej niż 70°C i nie wyższej niż 80°C.

- proponuje się dodanie ust.11 w § 133 w brzmieniu:

11. Instalacja wodna ogrzewcza i chłodząca powinna być zaprojektowana w sposób umożliwiający jej dynamiczne równoważenie w celu optymalizacji dystrybucji medium grzewczego lub wody lodowej.

- proponuje się zmianę brzmienia ust. 4 w § 134:

4. Grzejniki oraz inne urządzenia odbierające ciepło lub chłód z instalacji ogrzewczej lub chłodzącej, niezależnie od rodzaju źródła ciepła lub chłodu, powinny być zaopatrzone w regulatory dopływu ciepła lub chłodu działające automatycznie, w zależności od zmian temperatury wewnętrznej w pomieszczeniach, w których są zainstalowane. Wymaganie to nie dotyczy instalacji ogrzewczej w budynkach zakwaterowania w zakładach karnych i aresztach śledczych.

- proponuje się wykreślenie ust. 5 w § 134;
- proponuje się dodanie ust. 5a w § 134 w brzmieniu:

5a. Każda zmiana źródła ciepła lub chłodu w budynku wymaga dodania funkcji automatycznej regulacji temperatury przy każdym odbiorniku ciepła lub chłodu, jeżeli jest to możliwe z technicznego punktu widzenia i uzasadnione ekonomicznie - okres zwrotu kosztów inwestycji nie przekracza 5 lat.

- proponuje się dodanie § 332 w brzmieniu:

§ 332. Do 31 grudnia 2025 r. budynki niemieszkalne wyposażone w system ogrzewania, chłodzenia lub połączone systemy ogrzewania, chłodzenia pomieszczeń i wentylacji oraz w system klimatyzacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW powinny zostać wyposażone w systemy automatyki i sterowania dla budynków umożliwiające:

- 1) ciągłe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii,*
- 2) dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia,*
- 3) regulację układów wentylacji i klimatyzacji zapewniającą ich optymalną pracę, w tym optymalizację przepływów powietrza w instalacjach wentylacji bytowej,*
- 4) pomiar przepływu energii termicznej czynników ciekłych i gazowych dla całego obiektu i na każdej kondygnacji,*
- 5) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekt lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej,*
- 6) komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów.*

Uwagi szczegółowe dotyczące zmiany zakresu i formy projektu budowlanego:

- w proponowanym dopisku w punkcie 8, po słowie „klimatyzacji”, należy usunąć „lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej” pozostawiając jedynie „regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach”,
- podobny zapis powinien pojawić się w tym punkcie po słowie „ogrzewczych”,
- zaproponowany pkt 12a, jest niepotrzebny zważywszy na założenie, że wykluczenie dotyczące braku możliwości technicznych i opłacalności ekonomicznej nie dotyczy nowych budynków.

Dodatkowe proponowane zmiany w ustawie o charakterystyce energetycznej budynków:

- proponuje się zmianę brzmienia ust. 1 w art. 23 ustawy:

1. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany poddać budynki w czasie ich użytkowania udokumentowanej kontroli:

1) okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej kotłów oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych oraz określeniu zdolności systemu ogrzewania przy pełnym i częściowym obciążeniu:

a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW,

b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW,

c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW;

d) co najmniej raz na 5 lat – dla pozostałych źródeł ciepła

2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na ocenie efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12 kW oraz określeniu zdolności systemu klimatyzacji do optymalizacji działania przy pełnym i częściowym obciążeniu.

- proponuje się zmianę brzmienia ust. 2 w art. 23 ustawy:

2. Kontrole systemu ogrzewania, chłodzenia, wentylacji lub systemu klimatyzacji, obejmują ocenę sprawności tych systemów oraz ich dostosowania do potrzeb użytkowych budynku, a także zdolność do optymalizacji działania przy pełnym i częściowym obciążeniu.

- proponuje się dodanie ust. 4 w art. 23 ustawy w brzmieniu:

4. Jeśli od ostatniej kontroli dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną budynku, w ramach przeprowadzenia kontroli należy dokonać:

- 1) nowych obliczeń zapotrzebowania budynku na ciepło lub chłód,*
- 2) sprawdzenia czy zainstalowane źródło ciepła i chłodu jest dostosowane do nowych parametrów budynku,*
- 3) sprawdzenia pozostałych elementów systemu ogrzewania lub klimatyzacji pod kątem możliwości efektywnej dystrybucji ciepła lub chłodu przez system w zmienionych warunkach.*

Uzasadnienie:

Zaproponowane powyżej zmiany i uzupełnienia w/w aktów prawnych zapewnić mają pełne wdrożenie postanowień dyrektywy 2018/844/UE z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE. L Nr 156, str. 75).

Rafał Finster

Prezes Zarządu SNB